

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถใน
การทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา*
A SUPERVISORY MODEL THROUGH THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY
(PLC) PROCESS TO ENHANCE CLASSROOM RESEARCH COMPETENCY AT BAN
NAKAN COMMUNITY SCHOOL, SABA YOI DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

สุธาสิณี ดังแก้วสี

Suthasinee Dangkaewsee

โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สงขลา ประเทศไทย
Ban Nakan Community School, Office of Songkhla Primary Educational Service Area 3, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: dangkaewsee@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศดังกล่าว และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างคือครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จังหวัดสงขลา จำนวน 16 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบบันทึกการประชุม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบประเมิน แบบตรวจสอบความสอดคล้องความเหมาะสม และแบบสรุปข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศควรสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ผลวิจัยพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบ PLC การนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบ และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) รูปแบบการนิเทศที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ และมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างทีม วางแผน ร่วมปฏิบัติ เปิดรับการชี้แนะ สะท้อนผล และเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้รูปแบบ พบว่า ครูมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนและการเขียนรายงาน อยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการประเมินรูปแบบ ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان, รูปแบบการนิเทศ, การนิเทศภายใน, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC), การทำวิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The objectives of this study were: 1) to examine the fundamental information required for developing a supervision model based on the Professional Learning Community (PLC) process to enhance teachers' classroom research competency; 2) to construct a supervision model using

the PLC approach to strengthen classroom research skills; 3) to investigate the effects of implementing the developed supervision model; and 4) to evaluate the model in terms of input factors, process, and outcomes. The target group consisted of 16 teachers from Ban Nakan Community School, Songkhla Province. The research instruments included meeting record forms, interview forms, observation forms, evaluation forms, content validity checklists, and data summary forms. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test, and content analysis. The findings revealed that: 1) the essential conditions for developing an effective supervision model involve supporting teachers in conducting classroom research and applying research results to improve instructional practices, promoting knowledge sharing through PLC, implementing systematic supervision and follow-up, and providing continuous expert mentoring; 2) the developed supervision model consists of six components—principles, objectives, content, supervision process, measurement and evaluation, and success conditions—and its supervision process comprises six steps: team building, planning, collaborative practice, coaching, reflection, and dissemination. The model was rated at the highest level of appropriateness; 3) the implementation results indicated that teachers' competency in classroom research and research report writing reached a good level and exceeded the 75% criterion with statistical significance at the .05 level; and 4) the evaluation of the model in terms of input, process, and product showed that all aspects were rated at the highest level.

Keywords: Ban Nakan Community School, Supervision Model, Internal Supervision, Professional Learning Community (PLC), Classroom Research

บทนำ

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อระบบการศึกษา ทำให้การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลางไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ. กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. 2545) มาตรา 30 ได้กำหนดให้ครูใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม แม้จะมีนโยบายส่งเสริมให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ในทางปฏิบัติยังพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2556) และ (มนสิข สิริสมบุญ, 2563) มองว่าการวิจัยเป็นเรื่องซับซ้อน ยุ่งยาก และเป็นภาระเพิ่มเติมจากงานสอน อีกทั้งงานวิจัยบางชิ้นไม่เชื่อมโยงกับปัญหาที่แท้จริงในชั้นเรียน ทำให้ไม่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และของ โสภพร ไสยแพทย์ ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ทำให้ครูไม่เพียงแต่เพิ่มความรู้ด้านวิธีวิจัยเท่านั้น แต่ยังกระตุ้นให้มีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและสามารถทำวิจัยจริงในชั้นเรียนได้ดีขึ้น (โสภพร ไสยแพทย์, 2565)

จากการสำรวจในโรงเรียน พบว่า ครูจำนวนมากยังขาดความรู้และทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน ทั้งการสร้างเครื่องมือ เก็บข้อมูล และวิเคราะห์ผล อีกทั้งภาระงานที่มากทำให้ไม่มีเวลาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ ส่งผลให้การใช้การวิจัยแก้ปัญหาการเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนา

ศักยภาพครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) (Martin, G. & Atteh, E., 2020)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลาเป็นการดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย	รายละเอียดการดำเนินงาน
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการดังนี้: 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) สสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครู จำนวน 16 คน 3) สทนากลุ่มครูวิชาการ จำนวน 12 คน 4) สทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือ: แบบสรุปข้อมูล, แบบบันทึกการประชุม, ประเด็นสนทนากลุ่ม
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศ	ผู้วิจัยออกแบบและยกร่างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการ PLC และตรวจ สอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสม โดยดำเนินการ ดังนี้: 1) สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน 2) ประเมินรูปแบบด้วยแบบตรวจสอบ การวิเคราะห์ข้อมูล: ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบ	ทดลองใช้รูปแบบกับครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จำนวน 16 คน (คัดเลือกแบบเจาะจง) เพื่อประเมินผล ดังนี้: 1) ความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 2) ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน เครื่องมือ: แบบประเมิน และแบบสรุปข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล: ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test for one sample, การวิเคราะห์เนื้อหา
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบ	ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการ PLC โดยครูจำนวน 16 คน ครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่: 1) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 2) ด้านกระบวนการ (Process) 3) ด้านผลผลิต (Output) เครื่องมือ: แบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล: ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหา สรุบบัญชีข้อมูลจากการบันทึกการประชุม

ขั้นตอนที่ 2 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564)

ขั้นตอนที่ 3 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินโดยใช้สถิติ t-test for sample

ขั้นตอนที่ 4 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 2 เกณฑ์ตัดสินคุณภาพและเกณฑ์การผ่านการประเมินความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

คะแนนประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
117 คะแนนขึ้นไป	มีความสามารถในระดับดีเยี่ยม	ครูมีความสามารถในการเขียนรายงาน
84 - 116 คะแนน	มีความสามารถอยู่ในระดับดี	การวิจัยในชั้นเรียน
51 - 83 คะแนน	มีความสามารถในระดับพอใช้	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75
ต่ำกว่า 50 คะแนน	ควรปรับปรุงและต้องได้รับการช่วยเหลือและชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาเพิ่มเติม	(คะแนน 92 ขึ้นไป)

ตารางที่ 3 เกณฑ์ตัดสินคุณภาพและเกณฑ์การผ่านการประเมินความสามารถในการจัดทำรายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การผ่านการประเมิน
71 คะแนนขึ้นไป	มีความสามารถในระดับดีเยี่ยม	ครูมีความสามารถในการเขียนรายงาน
51-70 คะแนน	มีความสามารถอยู่ในระดับดี	การวิจัยในชั้นเรียน
31-50 คะแนน	มีความสามารถในระดับพอใช้	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75
ต่ำกว่า 30 คะแนน	ควรได้รับคำแนะนำและศึกษาเพิ่มเติม	(คะแนน 56 ขึ้นไป)
	ควรปรับปรุง และได้รับการช่วยเหลือและชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาเพิ่มเติม	

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ใช้ผลงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาครูและการส่งเสริมการทำวิจัยควรสร้างความตระหนักให้ความรู้พัฒนาทักษะการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ใช้การ PLC และเครือข่ายวิชาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) กระบวนการนิเทศและการติดตามผลต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ให้คำปรึกษาและชี้แนะติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มีการสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา 4) แนวทางการประเมิน คือ การปฏิบัติตามกระบวนการวิจัย การเขียนรายงานและการนำผลวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) ปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จ คือ การวางนโยบายที่ชัดเจน สนับสนุนทรัพยากร สร้างแรงจูงใจและกำลังใจ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูมีการเผยแพร่และยกย่องผลงาน

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มี 6 องค์ประกอบ

ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมี กระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ขั้นวางแผนการนิเทศ ขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ขั้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ขั้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน และขั้นเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม อยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม พบว่า ครูทุกคนมีส่วนร่วมและมีผลงานทางวิชาการ คือ รายงานการวิจัยในชั้นเรียนฉบับย่อหรือฉบับเต็มอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีจุดที่ควรพัฒนา คือ โรงเรียนควรจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียนและฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนเป็นแบบอย่างได้ และกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้วิจัยจัดทำและเผยแพร่งานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตีพิมพ์ในวารสารโรงเรียนหรือสื่อวิชาการ Facebook โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان เวทีจัดการความรู้ระดับต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางที่ 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้นิเทศกับเกณฑ์คุณภาพระดับดีขึ้นไป

การทดสอบความสามารถ	จำนวนครู	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ (ค่าเฉลี่ย 92 ขึ้นไป)	ค่าสถิติ (t)	P
ความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน	16	132	101.44	6.88	92	8.999*	.000

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า ครูที่ได้รับการนิเทศ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบความสามารถ	จำนวนครู	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	เกณฑ์ (ร้อยละ 75 ของ คะแนนเต็ม)	ค่าสถิติ (t)	P
ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน	16	80	66.78	6.16	56	10.641*	.000

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า ครูที่ได้รับการนิเทศ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลาโดยรวม

รายการ	n = 16		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.60	0.28	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ	4.56	0.24	มากที่สุด
ด้านผลผลิต	4.60	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ครูมีความต้องการได้รับการส่งเสริมในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการวิจัย การได้รับคำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และการได้รับการนิเทศที่เป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างชัดเจน แนวทางนิเทศที่ครูต้องการ ได้แก่ การใช้กระบวนการ PLC ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวางแผนการนิเทศที่เป็นระบบ การกำหนดนโยบายด้านการวิจัยที่ชัดเจน การติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนให้ครูเผยแพร่ผลงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเลี้ยง ทุมทอง, รัตนะ บัวสนธ์ และทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้, การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และการวิจัยและพัฒนาการศึกษา ที่พบว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อสำรวจความต้องการแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานในประเด็นต่างๆ ซึ่งการศึกษาทำได้หลายกรณี ได้แก่ การสังเคราะห์เอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็นการศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสัมภาษณ์หรือการสนทนากลุ่ม (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2559); (รัตนะ บัวสนธ์, 2563); (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2563) และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ศรีสุขใจ ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่พบว่า จากผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศขาดความรู้ ความเข้าใจต้องการ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายและมีความประสงค์ให้ผู้บริหารเอาใจจริงเอาใจใส่ในการนิเทศ (ศราวุฒิ ศรีสุขใจ, 2559) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครู ระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า สภาพปัจจุบันครูมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก และมีความต้องการนิเทศเพื่อส่งเสริมการวิจัยในระดับมากที่สุด (ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ, 2562)

2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบ้าย้อย จังหวัดสงขลา มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ขั้นวางแผนการนิเทศ ขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ขั้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน ขั้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน และขั้นเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้รูปแบบดังกล่าวได้พัฒนาขึ้น โดยมีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Knowles, M.S การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มาใช้ในการนิเทศการศึกษา (Knowles, M.S., 1978) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พวงอ้อย ไชยดี ทำให้ได้สาระสำคัญขององค์ประกอบ จำนวน 6 องค์ประกอบ มีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน มีความเหมาะสมขององค์ประกอบและแนวทางที่พัฒนาสูงอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (พวงอ้อย ไชยดี, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภพร ไสยแพทย์ ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ: หลักการ, วัตถุประสงค์, เนื้อหา, กระบวนการนิเทศ, เงื่อนไขความสำเร็จ (โสภพร ไสยแพทย์, 2565) กระบวนการนิเทศในรูปแบบนี้ถูก

ออกแบบจากแนวคิดการนิเทศภายในและกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางวิชาชีพ (PLC) โดยมีจุดเด่นคือการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในทุกขั้นตอนของการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ระเบียบปฏิบัติการนิเทศประกอบด้วยขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ขั้นเปิดรับการชี้แนะ และขั้นสะท้อนผล โดยครูและผู้บริหารร่วมกันสร้างความเข้าใจใน PLC และกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ลงมือปฏิบัติ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล และพัฒนาทักษะการวิจัยและการเขียนรายงาน พร้อมทั้งรับคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญอย่างสร้างสรรค์ รูปแบบนี้ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และได้ทดลองใช้กับครูแกนนำก่อนนำไปใช้จริง ทำให้รูปแบบได้รับการปรับปรุงจนมีความเหมาะสมและสอดคล้องในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชาครียา ชายเกลี้ยง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ และ กระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ การค้นหาความต้องการ การวางแผนการนิเทศ การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศโดยใช้วิธีการนิเทศแบบผสมผสาน การประเมินผลการนิเทศ และการสะท้อนผล (ชาครียา ชายเกลี้ยง และคณะ, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา ฉายวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศและการวัดผล ประเมินผล กระบวนการนิเทศ มี 4 ขั้นตอน คือ การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินและรายงานผลการนิเทศ (นัยนา ฉายวงศ์, 2560) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร์ กากแก้ว, และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ขั้นตอนการนิเทศ ปัจจัยสนับสนุนโดยภาพรวมทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (นิรันดร์ กากแก้ว และคณะ , 2560)

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบอ้ายย จังหวัดสงขลา พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม อยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม พบว่า ครูทุกคนมีส่วนร่วมและมีผลงานทางวิชาการ คือ รายงานการวิจัยในชั้นเรียนฉบับย่อหรือฉบับเต็มอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีจุดที่ควรพัฒนา คือ โรงเรียนควรจัดอบรมปฏิบัติการให้ความรู้ความเข้าใจการทำวิจัยในชั้นเรียน และฝึกปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องจนเป็นแบบอย่างได้และ กำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้วิจัยจัดทำและเผยแพร่งานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ตีพิมพ์ในวารสารโรงเรียนหรือสื่อวิชาการ เฟสบุ๊ค เวทีจัดการความรู้ระดับต่าง ๆ เป็น เพื่อขยายผลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีส่วนร่วมและปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยในขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ครูได้รับการอบรมปฏิบัติการจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้มีความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนชัดเจนขึ้น ต่อมาในกระบวนการเปิดรับการชี้แนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) แต่ละกลุ่มสาระ ครูสามารถดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน การเขียนรายงาน และการถอดบทเรียนได้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งได้รับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงงานวิจัยให้มีคุณภาพมากขึ้น การติดตามความก้าวหน้าและการประเมินตามสภาพจริงช่วยเสริมความสามารถในการทำวิจัยและการเขียนรายงานของครู ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมและผลงานทางวิชาการที่พัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกันของครูภายในแต่ละกลุ่มสาระของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิต ชูกำแพง ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน โดยมีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างทีมการกำหนดแนวทางการ

แก้ปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียนและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนคิด และรายงานผล การวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นการเผยแพร่อย่างเป็นระบบตาม กระบวนการวิจัย (ขวลิต ชูกำแพง, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของประวิต เอรารวรรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทางวิชาชีพ ที่ได้เสนอกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ มีเป้าหมายหรือฉันทะ ร่วมกันในด้านการเรียนการสอนแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน ทบทวนและวางแผนการสอน ร่วมเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริงของเพื่อนร่วมวิชาชีพ เผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่ายโดยใช้พื้นที่ของโรงเรียนเป็น แหล่งเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนทำให้องค์กรมีความยั่งยืนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (ประวิต เอรารวรรณ์, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสาน เพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา ที่พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีทักษะการวิจัยเฉลี่ย ร้อยละ 78.37 และผลงานวิจัยของครูมีคุณภาพระดับมาก (ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ, 2562) และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ นัยนา ฉายวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 ที่พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนความสามารถ ด้านการจัดทำเค้าโครงการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ความสามารถด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ใน ระดับมาก และความสามารถด้านการจัดทำรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 (นัยนา ฉายวงศ์, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ ที่ได้ ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการศึกษาชั้นเรียน ที่พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้และสมรรถนะในการนิเทศภายในสูงขึ้นโดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้และการนิเทศภายใน และมีความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการนิเทศภายในสูงกว่าก่อน การใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นพพรพรรณ ญาณโกมุท นพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ, 2558)

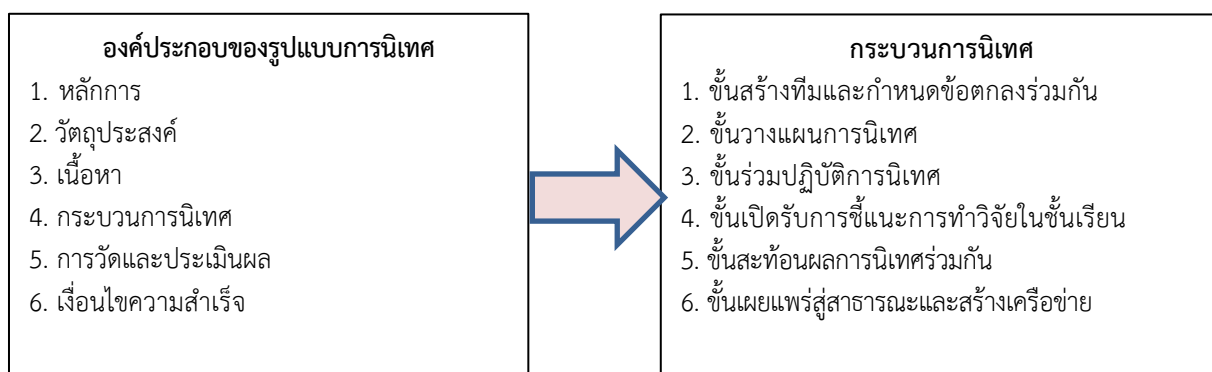
4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสบไชย จังหวัดสงขลา ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โรงเรียนส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยจัดเตรียม ทรัพยากรที่จำเป็น เช่น คู่มือการใช้รูปแบบ เนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการของครูและ การสนับสนุนจาก ผู้บริหาร ภาควิชาเครือข่าย และผู้นิเทศ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องระหว่างกระบวนการนิเทศ ครูตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ผ่านการลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการ เรียนรู้ และการได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้ครูพัฒนาความรู้และทักษะทั้งด้านการทำวิจัยและการ เขียนรายงานได้อย่างเป็นระบบ สามารถถอดบทเรียนและสะท้อนคิดเกี่ยวกับการวิจัยของตนเองได้ชัดเจนขึ้น ส่งผลให้ครูสามารถสร้างรายงานการวิจัยที่มีคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนา การเรียนรู้และวงวิชาการ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนสิข สิทธิสมบุรณ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ที่พบว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาวิชาชีพครู ผลของการวิจัยในชั้นเรียน ก่อให้เกิดประโยชน์กับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงก็คือนักเรียน และยังเป็นประโยชน์ กับตัวครู เพื่อนครูในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ อีกมากมาย (มนสิข สิทธิสมบุรณ์, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Martin, G. & Atteh, E ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการนิเทศการฝึกสอน : เครื่องมือทรงคุณค่าสำหรับครูรุ่นใหม่ ที่พบว่า การพัฒนาครูผ่านการนิเทศ การชี้แนะ และการติดตามอย่าง ต่อเนื่องมีผลเชิงบวกต่อคุณภาพผู้เรียน โดยผู้บริหารมีบทบาทสำคัญผ่านการเยี่ยมชมห้องเรียน สังเกตการสอน ตรวจสอบวิธีสอน แผนการสอน และบันทึกการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งให้คำแนะนำ ปรีกษา และ

เปิดโอกาสให้ครูพัฒนาวิชาชีพ ตลอดจนเชื่อมโยงการนิเทศกับการกิจของโรงเรียน ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาโดยรวมของโรงเรียนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ (Martin, G. & Atteh, E., 2020) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุตรพรม ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืนของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศประกอบด้วย 1) กระบวนการนิเทศภายใน มี 5 กระบวนการ ได้แก่ การศึกษาปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์ความสำคัญและวางแผน การสร้างความเข้าใจ การดำเนินการนิเทศ การบันทึกการนิเทศ และรายงานผล 2) ปัจจัยส่งเสริมการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ มี 5 ปัจจัย ได้แก่ นโยบายส่งเสริมการนิเทศภายใน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ความรู้ความเข้าใจ และทักษะของผู้นิเทศภายในสื่อและเครื่องมือการนิเทศ และการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง (นรินทร์ บุตรพรม, 2562) และสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาพร ศรีทองสุข ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตโดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ลัดดาพร ศรีทองสุข, 2565) ผลจากการนิเทศแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วม (Collaborative Culture) ของครู PLC และกระบวนการนิเทศช่วยให้ครูมีความรับผิดชอบร่วม (Collective Responsibility), การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Shared Practice) และการสะท้อนผลลัพธ์เพื่อนำไปพัฒนา (Reflective Dialogue) ดังนั้น การนิเทศโดยการ PLC ที่โรงเรียนชุมชนบ้านนาگانสามารถถือได้ว่าเป็น PLC ในรูปแบบปฏิบัติจริงส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Gülhan, F. ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการศึกษา STEAM: ตัวอย่างเวิร์กช็อปแบบลงมือทำ (Gülhan, F., 2024) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu, J., et al. ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาวิชาชีพลูกแบบดิจิทัลกับการบูรณาการสอนแบบดิจิทัล: บทพิสูจน์จากครู STEM การพัฒนาวิชาชีพแบบดิจิทัล (digital professional development) ถือเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อให้ครูมีทักษะดิจิทัลที่จำเป็นและสามารถจัดการทรัพยากรดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ก็มีบทบาทสำคัญมาก (Liu, J. et al., 2024)

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 6 องค์ประกอบ และกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน

สรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านนาگان อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา พบว่า 1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ 2) ผลการประชุมสภาพปัญหาและความต้องการ ควรดำเนินการโดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจน สร้างความตระหนักและความเข้าใจ เปิดโอกาสให้ครูได้ลงมือปฏิบัติจริง มีการนิเทศ ติดตามให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการเผยแพร่ผลงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพครูอย่างเป็นระบบ 3) ผลการสนทนากลุ่มครูวิชาการชี้ว่า การนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรพัฒนาครูให้สามารถศึกษาวิเคราะห์และทำวิจัย โดยใช้ระบบ PLC มีระบบการนิเทศ เปิดโอกาสให้ครูมีบทบาททั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 4) ผลการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สำรวจปัญหาและความต้องการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน มีการนิเทศอย่างต่อเนื่องโดยเน้นการมีส่วนร่วม ให้คำแนะนำอย่างสร้างสรรค์ ประเมินผลตามสภาพจริง พร้อมสะท้อนผลเพื่อปรับปรุง และส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยของสถานศึกษา 2. ผลการสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 6 องค์ประกอบ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ครูโรงเรียนชุมชนบ้านนาگان จำนวน 16 คน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/ระดับสถานศึกษา กำหนดนโยบายชัดเจน เพื่อสนับสนุนการนิเทศและการทำวิจัยในชั้นเรียน, จัดสรรทรัพยากรและเวลา สำหรับการนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู, ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยของครูในระดับโรงเรียนและเครือข่าย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ/ระดับครูพัฒนาครูให้มี ความรู้และทักษะในการวิจัยเชิงปฏิบัติ, นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ, วางแผนการนิเทศ เตรียมสื่อและเครื่องมือ อบรม ถ่ายทอดความรู้ และประเมินผลอย่างชัดเจน, ส่งเสริมให้ครูมี บทบาททั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงการสอน ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปขยายกลุ่มตัวอย่างไปยัง หลายโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์, ศึกษาเปรียบเทียบ รูปแบบ PLC แบบต่างๆ เพื่อหาวิธีนิเทศที่เหมาะสมที่สุด, พิจารณาประเมินผล ระยะยาว ของการใช้รูปแบบต่อความสามารถในการทำวิจัยและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน จากการศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ ดังนี้ - การประยุกต์ใช้รูปแบบนิเทศ PLC เพื่อพัฒนาความสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนของครูหลายโรงเรียน, การเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบ PLC ต่อความสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนของครู, การพัฒนาสื่อและเครื่องมือสนับสนุนการนิเทศ PLC เพื่อส่งเสริมความสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน, การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนด้วยรูปแบบ PLC, การพัฒนาทักษะการวิจัยเฉพาะวิชาของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยในชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 135 ตอนที่ 11ก (23 กุมภาพันธ์ 2561).
- ชวลิต ชูกำแหง. (2564). ชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน. วารสารครุทรรศน์ (Online), 1(1), 53-63.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง และคณะ. (2562). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูระดับมัธยมศึกษา. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 6(10), 5345-5361.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2563). การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- นพพรพรรณ ญาณโกมุทนพพรพรรณ ญาณโกมุท และคณะ . (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในตามแนวคิดการศึกษาชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนเอกชน. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ, 5(9), 25-40.
- นรินทร์ บุตรพรม. (2562). รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่ยั่งยืน ของสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิรันดร์ กากแก้ว และคณะ . (2560). รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(1), 81-90.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2559). ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ประวีต เอรารธรรม์. (2562). การสร้างชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน: บทเรียนจากโครงการโรงเรียนสุขภาวะ. วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, 9(1), 1-15.
- พวงอ้อย ไชยดี. (2564). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching) สำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ใน วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหบัณฑิต. (สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2556). ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน: ครูทุกคนทำได้ไม่ยาก. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: แฮร์ส ออฟ เคอร์มิสท์.
- มนสิข สิทธิสมบุญ. (2563). การวิจัยในชั้นเรียน. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาพร ศรีทองสุข. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสระพังวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วารสารครุศาสตร์ปัญญา, 4(2), 47-60.
- ศราวดี ศรีสุขใจ. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านท่าทรายโดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- โสภาพร ไสยแพทย์. (2565). รูปแบบการนิเทศแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 7(11), 472-494.

- Gülhan, F. (2024). Professional Learning Community (PLC) in STEAM Education: A Hands On Workshops Sample. *Science Insights Education Frontiers*, 20(1), 3149-3172.
- Knowles, M.S. (1978). *Andragogy: Adult Learning Theory in Perspective*. *Community College Review*, 5(3), 9-20.
- Liu, J. et al. (2024). Leveraging professional learning communities in linking digital professional development and digital instructional integration among STEM teachers. *International Journal of STEM Education*, 11(1), 1-14.
- Martin, G. & Atteh, E. (2020). Teaching Practice Supervisory Process: A Resourceful Tool for Up-Coming Teachers. *Asian Research Journal of Arts & Social Sciences*, 13(3), 47-54.